

Regionala utvecklingsnämnden

BESLUTSFÖRSLAG

Ast, Wilhelm
Wilhelm.Ast@skane.se

Datum 2025-05-20
Ärendenummer 2025-POL000193

Plattform för civil-militära synergier i teknik- och företagsutveckling

Ordförandens förslag

1. Regionala utvecklingsnämnden anslår 1,5 miljoner kronor årligen 2025 och 2026 till Ideon Science Park för projektet "Civil-militära synergier i teknik- och företagsutveckling".
2. Regionala utvecklingsnämndens beslut gäller under förutsättning att regionfullmäktige beslutar i enlighet med rambudget.

Sammanfattning

Satsningen syftar till att bättre nyttja teknik till både civila och militära ändamål, vilket både väntas leda till starkare konkurrenskraft i Skåne och bidra till ett effektivare försvarsekosystem. I projektet kommer mindre företag och startups få lära sig om att göra affärer och samarbeta med större försvarsaktörer samtidigt som de större aktörerna behöver bli bättre på att arbeta med mindre teknikbolag.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2025-05-20

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I Europa satsas det nu på upprustning för att säkra våra friheter och vår demokrati samtidigt som vi måste växla upp vår konkurrenskraft (se ex. Mario Draghis rapport om konkurrenskraft). Ett smart sätt att bidra till båda dessa utmaningar är att företagen och aktörerna i

innovationsekosystemet blir bättre på att göra affärer och bedriva teknikutveckling som kan stärka vår konkurrenskraft genom ny teknik, men som också kan stärka den militära kapaciteten, så kallad dual use-teknik. Detta är särskilt avgörande för försvarssektorn då de största tekniksprången för militär teknik idag utvecklas inom civil sektor, ofta inom områden där Europa även på den civila sidan behöver komma i kapp sin omvärld så som avancerade halvledare, satellitteknik och AI.

Stora försvarsaktörer är ofta ovana att arbeta med teknikupptag från mindre bolag och startups, särskilt i förkommersiella faser. Andra sidan av det myntet är att få mindre bolag har förmågan att samverka eller göra affärer med aktörer inom försvarssektorn. Det finns därför stor potential att hitta sätt för att få sådana kontakter och processer att fungera bättre.

Det finns just nu ett stort möjlighetsfönster och en förväntan från många håll, framförallt från försvarsföretag, små och medelstora företag (SMF) samt startups, på att någon kliver in och håller ihop samlande aktiviteter och arbetar kompetensbyggande och systemutvecklande inom dual use-området. En annan öppning är att en satsning på dual use har stor potential att leda till följsatsningar regionalt då finansiering, både av försvar och dual use-teknik, växer enormt både nationellt och inom EU.

Förprojekt

Region Skåne har under andra kvartalet 2025 finansierat Ideon Science Park för ett mindre projekt (295 tkr) för att sondera om intresse finns för en större satsning inom dual use. Projektet i andra kvartalet fokuserar på 1) ett bättre stöd till framförallt startups som arbetar med produkter som är klassade eller skulle kunna klassas som dual use-teknologi och 2) en positionering av Skåne, med kärnan på Ideon, inom dual use teknik. Vid sidan av det har ett arbete bedrivits för att samla uppbackning och finansiering av en rad större försvarsföretag. En lärdom från förprojektet redan nu är att intresset för dual use och innovation kopplat till försvar är enormt och både aktörer (företag, finansiärer, försvarsaktörer m.fl) och landskapet rör sig oerhört fort. Inom förprojektet anordnades p.g.a. detta intresse relativt skyndsamt Försvarsdagen 2025 i Lund den 29 april, som samlande 165 personer från 111 unika organisationer. Allt från startups, försvarsföretag,

myndigheter, stödaktörer och forskare från både Skåne och övriga landet deltog.

Satsningen framåt: Ideon Amyna

Ideon Amyna är ett koncept under utveckling kring dual use-teknik och företagsutveckling. Konceptet har tre delar: ett accelerationsprogram för företag, en samlande regional funktion med tyngdpunkt i näringslivet och en mer utforskande del kring hur SMF kan få stöd inom dual use-teknik och företagsutveckling. Plattformen kommer att byggas upp bl.a. med ett antal större företag.

Accelerationsprogrammet syftar till att stödja och driva tillväxt för startups och SMF som utvecklar dual use-teknologier, det vill säga innovationer med både kommersiella och militära tillämpningar. Genom att erbjuda tillgång till både privat och offentlig finansiering, mentorskap från industriexperter, coachning, strategiska partnerskap och ett omfattande nätverk inom försvarssektorn, hjälper programmet företag att anpassa sina lösningar för både den kommersiella och militära marknaden. En särskilt omfattande och viktig del handlar om hur företag kan hantera de lagar och regler som kommer med att ens produkter klassificeras som försvarsteknik eller dual use. Syftet med Ideon Amyna är att främja innovationer som stärker både den kommersiella marknadsnärvaron och försvarsförmågan, eller stödjer företag som inte vill riskera att deras teknik ofrivilligt får avsättning på en militär marknad. Utöver detta får deltagande företag stöd i att navigera försvarsupphandlingar och komplexa regelverk. Programmet strävar efter att bygga ett hållbart ekosystem där försvars- och kommersiella aktörer kan samarbeta för att stimulera teknologisk utveckling och marknadstillväxt.

Den regionalt samlande funktionen handlar om att samla försvarsföretag, företag som är intresserade av försvarsindustrin som kund, forskare och andra aktörer i Skåne för att öka kontaktytorna, relationerna och skapa fler samarbeten och ett mer gynnsamt klimat för innovation. Här har bl.a. SAAB Kockums visat stort intresse och har inledningsvis beslutat att finansiera satsningen med 1,3 miljoner årligen de första två åren. Fler större företag väntas ansluta sig och utgöra en kärna i en denna del.

SMF var något som initialt inte var i fokus för satsningen. Intresset

från SMF har dock varit stort och därför kommer en funktion arbetas fram där detta intresse kan tas tillvara även för denna målgrupp.

Genom Amyna kan Ideon och Region Skåne säkra att det utvecklas en öppen plattform som baseras på många parter behov och förutsättningar. Det handlar om att – i en uppstartsfas – ta vara på intresse, engagemang och potentiella investeringar i detta område. Ambitionen är att det i tvåårsperioden ska byggas en stabil grund som på lång sikt finansieras av företag samtidigt som den är öppen för många företag och erbjuder stöd till startups och SME. Inom detta område väntas det komma många satsningar, och mycket riskkapital kommande år. Med en plattform som Amyna, finns bättre förutsättningar för parter i Skåne att tillsammans fånga möjligheterna.

Koppling till RUS

En satsning på dual use görs inom det strategiska området Ökad innovation och konkurrenskraft i den regionala utvecklingsstrategin och faller närmast specialiseringsområdet Tech, men relevanta företag kommer också finnas inom flera andra områden t.ex. Life science och hälsa samt Avancerade material och tillverkning. Satsningen förväntas också bidra till en förstärkning av det tvärgående perspektivet Beredskap och resiliens i RUS genom att effektivisera innovationssystemet och bidra till att aktörer; företag, universitet, främjaraktörer, finansiärer, upphandlare mfl. i högre grad bidrar och samverkar kring försvarsrelaterad innovation och stärker Skåne och Sveriges beredskap.

Exempel på aktiviteter i satsningen:

- Koordinering av programverksamhet och samarbeten mellan Startups, SMF och försvarsindustrin.
- Utbildning i att göra affärer med försvarsindustrin för startups (ev SMF)
- Hackathons och workshops
- Internationell scouting av startups
- Internationell marknadsföring
- Arbeta för att korta innovations- och feedbackcykler
- Evenemang och demodagar

Mål

- Leda minst 10 startups genom programmet per år.
- Agera samlande för skånska försvarsföretag och andra aktörer.
- Attrahera startups, projekt och ekonomiskt aktivitet till Lund/Skåne.
- För 2028 ha en omfattning på verksamheten som innebär 4 heltidsanställda och en årlig budget på 10 miljoner.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Region Skånes finansiering är totalt tre miljoner kronor, fördelat på 1,5 miljoner kronor 2025 och 1,5 miljoner kronor 2026. Det ger verksamheten tid att växa initialt och kanalisera intresset och engagemanget i systemet, därefter förväntas verksamheten kunna finansieras genom i huvudsak större privata aktörer. Planen är att växla upp satsningen så att det finns fyra affärsutvecklare och en årlig budget på 10 miljoner för 2028 och framåt.

Den stora kostnadsposten för satsningen utgörs av nya affärsutvecklare som kan hantera det växande intresset och ta vara på inflödet av intresserade företag samt andra aktörer och etablera acceleratorsprogrammet. I och med SAAB:s finansiering har en första ny affärsutvecklare anställts för att leda satsningen. Vid sidan av bemanning kommer kommunikation, lokaler, events, resor och administration behöva finansieras.

Accelerationsprogrammet kan komma att växlas upp med medel från framförallt Vinnovas utlysning kring "Acceleration av civil-militära innovationer" som stänger i september eller NATO:s fondstruktur DIANA.

Medlen belastar ansvar 30010.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Uppdatering av status för satsningen ska ges till Region Skåne kvartalsvis av Ideon. Förvaltningen rapporterar en halvtidsrapportering till RUN. Vid slut av finansieringsperioden (slutet av 2027 eller början av 2028), ska en större slutrapportering lämnas in och information om projektets resultat och effekter delges RUN.

Beslutet skickas till:

Regionala utvecklingsnämnden

Diariet

GSF Ekonomi

Anna Jähnke

Ordförande

Anna Pettersson

Utvecklingsdirektör